

ADRESSER:

ROSENBORG SLOT OG KONGENS HAVE
Øster Voldgade 4A
1350 København K

FREDERIKSBORG SLOTSHAVE
Rendelæggerbakken 3
3400 Hillerød

FREDENSBORG SLOT OG SLOTSHAVE
Slottet 1B
3480 Fredensborg

FREDERIKSBORG HAVE
Frederiksberg Runddel
2000 Frederiksberg

BERNSTORFF SLOT OG SLOTSHAVE
Jægersborg Allé 93
2820 Gentofte

GRÅSTEN SLOT OG SLOTSHAVE
Slotsbakken
6300 Gråsten

FREDERIKSBORG HAVE – DEN ROMANTISKE LANDSKABSHAVE

I begyndelsen af 1700-tallet byggede Frederik d. 4. Frederiksborg Slot. Slotshaven blev anlagt, som en stram, symmetrisk barokhave med kaskadeanlæg, lindealleer og smukke parterrebede. Men havemoden skiftede og fra 1798-1804 omlagde Frederik d. 6. haven til en romantisk landskabshave

med plads til sanselig fordybelse. Kaskaden og de symmetriske bede forsvandt til fordel for åbne græsklædte sigtelinjer indrammet af varierende beplantning, slyngede stier og vandkanaler med eventyrlige små broer.

Den romantiske landskabshave er skabt til at gå på opdagelse i, og havens besøgende kan stadigvæk gå på opdagelse og finde den kølige kildegrotte, et eksotisk kinesisk lysthus, et Apistempel og et brusende vandfald. Inspirationen kom fra England, hvor haverne nu skulle ligne de romantiske iscenesættelser, som landskabsmalerne skabte.

Frederiksborg Have er åben hver dag året rundt. Haven åbner kl. 7 og lukker mellem kl. 17 og 22 afhængig af årstiden. Det Kinesiske Lysthus er åbent fra 1. maj til 1. september hver søndag kl. 14-16. Der er gratis adgang.

BERNSTORFF SLOTSHAVE – DEN LANDSKABELIGE LYSTSKOV

Bernstorff Slot blev bygget i midten af 1700-tallet af udenrigsminister J.H.E. Bernstorff. Haven blev anlagt som en fransk rokokohave med et væld af eksotiske planter, frugter, træer og en urtehave. Da Christian d. 9. overtog haven i 1854 var mange af havens udenlandske træer

og planter gået tabt og køkkenhaven var gået i forfald. Derfor besluttede haveinspektør Rudolph Rothe, at slotshaven fremover skulle fremstå som et stykke idyllisk sjællandsk natur, med åbne græssletter og danske træer. Det er dette element af nationalromantisk lystskov, som Slots- og Ejendomsstyrelsen i dag ønsker bevaret og styrket, og som besøgende kan opleve den dag i dag.

Under Christian d. 9. kom køkkenhaven, gartneriet og frugthaven atter til at bugne af frugt og grønt, og dronning Louise sørgede for at haven fik både en rosenhave, en svensk villa og en svanedam, som stadig er en del af den nuværende slotshave.

Bernstorff Slotshave bruges i dag til både løbeture, gåture, og hundeluftning. I sommerhalvåret er de store plæner et oplagt mål for skovture, og om vinteren er kælkebakken ved gartneriområdet et populært sted for børnefamilier. Slotshaven er åben for publikum hele året. Bernstorff Slot benyttes som hotel- og conferencecenter.

GRÅSTEN SLOTSHAVE – DEN ENGELSKE BLOMSTERHAVE

Da det første Gråsten Slot var brændt i 1757, blev det genopbygget af hertugerne af Augustenborg. Samtidig valgte de at anlægge en romantisk landskabshave med slyngede stier, busketter og små lysthuse. I dag ejes slottet af staten, og haven fremstår som en engelsk inspireret blomsterhave.

Siden kronprins Frederik (d. 9.) blev gift med prinsesse Ingrid i 1935, har Gråsten Slot stået til rådighed for Kongehuset, der bruger det som sommerbolig.

På vandring gennem haven kan besøgende få indblik i landskabshavens mange kendetegn med slyngede stier, busketter og små lysthuse. Landskabshaven blev udformet med udgangspunkt i omgivelserne, der bød på både skov, marker, bakkedrag og søer. Således blev der skabt en glidende og enestående overgang mellem slotshaven og det omgivende landskab.

Dronning Margrethe fortsætter sine forældres mangeårige tradition med at bruge Gråsten Slot til sommerophold og sætter i dialog med Slots- og Ejendomsstyrelsen i dag sit præg på havens farveholdninger og plantevalg.

Slotshaven åbner hver dag kl. 7.30 og lukker kl. 16.30 fra den 1. november - 28. februar, kl. 18 i marts, april og oktober, kl. 20 fra 1. maj - 30. september. Slotskirken er åben 1. april - 31. oktober: onsdage og lørdage, samt søn- og helligdage kl. 14-16. Haven og kirken er dog lukket, når Kongehuset benytter Gråsten Slot.

TIDSLINJE

- 1560. Frederiksborg Slot påbegyndes. Slotshaven anlægges som urtehave og lysthave
- 1606. Christian d. 4. får bygget Rosenborg Slot og anlagt Kongens Have i renæssancestil
- 1660-1730'erne. Kongens Have bliver delvist omlagt til barokhave
- 1682. Storkansler Frederik Ahlefeldt og hans søn får opført Gråsten Slot
- 1700. I begyndelsen af 1700-tallet får Frederik d. 4. bygget Frederiksborg Slot. Frederiksborg Have anlægges som barokhave
- 1720. Fredensborg Slot påbegyndes. Slotshaven anlægges som barokhave
- 1765. Bernstorff Slot bygges. Bernstorff Slotshave anlægges som en fransk rokokohave
- 1759. Gråsten Slot genopbygges efter slotsbranden i 1757 og barokhaven omlægges til romantisk have
- 1798-1804. Frederiksborg Have omlægges fra barokhave til romantisk have
- 1800-tallet. I starten af 1800-tallet omlægges en del af Frederiksborg Slotshave og Kongens Have til landskabshaver i romantisk stil
- 1849. Grundloven indføres. En del af Danmarks slotte, slotshaver og historiske haveanlæg bliver statsejendom.
- 1970-1990'erne. Alléerne i Fredensborg Slotshave genskabes
- 1993-1996. Barokhaven i Frederiksborg Slotshave genskabes
- 2002. Nordmandsdalen i Fredensborg Slotshave genindvies
- 2004. Vandfaldet i Frederiksborg Have genskabes
- 2005. Trækfærgen ved Andebakkeøen i Frederiksborg Have genskabes
- 2006. I anledning af Renæssanceåret genskabes en del af sporene fra Christian d. 4.'s lysthave i Kongens Have
- 2009. Genskabelsen af Brede Allé i Fredensborg Slots- have påbegyndes

OPLEV SLOTSHAVERNE

SLOTSHAVERNE FORTÆLLER HAVEKUNSTENS HISTORIE

SLOTSHAVERNE FORTÆLLER HAVEKUNSTENS HISTORIE

TAG PÅ EN TIDSREJSE gennem de kongelige slotshaver. Her får du mulighed for, at opleve havekunstens udvikling gennem de sidste 400 år samtidig med at du nyder havernes forskellige oplevelsesmuligheder og scenerier. De tre store stilperioder i havekunstens historie er renessancen, barokken og romantikken. De er udtryk for skiftende tiders vidt forskellige opfattelser af, hvordan naturen skulle arrangeres og respekteres.

DEN HISTORISKE VANDRING starter på renessancens kvadratiske stisystemer i Kongens Have og fortsætter gennem parterret i den italienskinspirerede barokhave ved Frederiksborg til lyden af den rislende kaskade. Dernæst går turen til den franskinspirerede barokhave ved Fredensborg, der minder om Solkongens prægtige slotshave i Versailles. Ad slyngede stier går vejen videre gennem romantikkens landskabshaver – fra den tidlige romantik med eksotiske lysthuse i Frederiksbergs Have til de åbne vidder og tætte skovpartier i Bernstorffs Slotshave. Rejsen ender i den engelsk inspirerede blomsterhave i Gråsten.

HAVEANLÆGGENE overgik fra Kongehuset til den danske stat, efter Grundlovens indførelse i 1849 og det er i dag Slots- og Ejendomsstyrelsen, der udvikler, vedligeholder og nyttiggør haverne ud fra en strategi om at vise havekunstens historiske udvikling i Danmark.

DET ER STYRELSENS MÅL at sikre, at disse store stilperioder er tydeligt eksemplificeret i de kongelige slotshaver, og dette kræver bevidste valg, da de fleste haver er anlagt i takt med modens skiften: Fra renaissance til barok og fra barok til romantik. Dog er der i hver enkelt have én særlig epoke, der har været den mest indlysende at fremhæve. De slotshaver som styrelsen varetager, repræsenterer dermed samtlige af de betydningsfulde stilperioder i havekunstens historie.

HOLD ARRANGEMENT I NATURSKØNNE OG HISTORISKE OMGIVELSER

Slotshaverne byder på naturskønne, kulturhistoriske omgivelser og masser af stemning. Du har mulighed for at afholde forskellige arrangementer i de fleste af haveanlæggene. Derudover er det også muligt at leje følgende faciliteter:

TEHUSET i Bernstorff Slotshave, der er omgivet af en farvestrålende rosenhave. Huset kan skabe en idyllisk ramme om fx bryllupsreceptioner, andre receptioner og foredrag.

PARADEHUSET, der er et gammelt fredfyldt drivhus midt i garteriområdet i Bernstorff Slotshave, hvor glasvæggene skaber udsyn til både himmel og have. Huset er ideelt til receptioner og mindre udstillinger.

DET KINESISKE LYSTHUS i Frederiksborg Have, der ligger på kineserøen midt i haven. Her kan dine gæster indfange havens eventyrlige stemning på terrassen foran lysthuset, hvor der kan afholdes receptioner og lignende.

På Slots- og Ejendomsstyrelsens hjemmeside på www.ses.dk/booking kan du læse mere om slotshaverne eller booke et arrangement. På hjemmesiden kan du også prøve de interaktive oplev foldere om haverne. Du kan desuden kontakte Slots- og Ejendomsstyrelsen på slotshave@ses.dk.

KONGENS HAVE – EN RENÆSSANCEHAVE

I starten af 1600-tallet opførte Christian d. 4. lystslottet Rosenborg udenfor Københavns volde. I tilknytning til slottet anlagde kongen en renaissancehave efter tidens mode. Haven var både til nytte og fornøjelse, og her kunne han underholde sine gæster med ringridning, nyde sine roser

og høste helbredende urter og grøntsager til husholdningen.

Også i dag kan besøgende opleve elementer af renessancemoden i haven. De ses fx i det net af stier og kvadratiske plantefelter, der stadigvæk er bevaret i Kongens Haves stisystem. Du kan også finde inspirationen fra renessancen i det runde springvand og den firkantede ruminddeling. For at styrke havens oprindelige renaissanceudtryk har Slots- og Ejendomsstyrelsen desuden anlagt 'Krumspringet' og lysthaven ved slottet med blomster og baljeplanter.

Kongens Have har været åben for publikum siden 1770'erne og er i dag et populært åndehul og en attraktion for mange københavnere og turister. I haven findes også en legeplads og boldbaner, der kan benyttes frit. Kongens Have er åben hver dag året rundt. Haven åbner kl. 7 og lukker mellem kl. 17 og 22 afhængig af årstiden.

FREDERIKSBORG SLOTSHAVE – DEN ITALIENSKE BAROKHAVE

Da Fredrik d. 4. blev konge i 1699 havde barokken afløst renessancen, og ude i Europa demonstrerede fyrsterne nu deres magt, ved at anlægge storslåede og stramt anlagte barokhaver med brusende vandkaskader, symmetriske parterrebede og eksotiske baljeplanter. Barokhaverne

signalerede både menneskets magt over naturen og kongens magt over riget. Ved Frederiksborg anlagde hof- og havearkitekt Johan Cornelius Krieger fra 1720-1725 en italiensk inspireret barokhave på det skrånede terræn overfor slottet. Haven fik en bred kaskade i midteraksen og smukke parterrebede og busketter. For første gang udgjorde haven, slottet og søen en helhed.

Med tiden gik barokhaven imidlertid af mode og forfaldt, men i 1996 kunne Slots- og Ejendomsstyrelsen indvie den genskabte barokhave, og i dag er det atter muligt at opleve den storslåede barokstil i slotshaven ved Frederiksborg. Du kan få mere viden om barokhavens historie i den gratis udendørs udstilling ved Café Havehuset. Her er der plancher, mobilguide med personschildringer og udstillede genstande med tilknytning til havens historie. Det er også muligt at lytte til en mobilguide med 6 poster i selve barokhaven.

Den genskabte barokhave er åben dagligt fra kl. 10 til solnedgang – dog senest kl. 21.

FREDENSBORG SLOTSHAVE – DEN FRANSE BAROKHAVE

Fredensborg Slotshave er et af Danmarks største barokhaveanlæg og bærer en stor kulturhistorisk værdi. Barokhaven blev anlagt under Frederik d. 4. i perioden 1720-26 under ledelse af hof- og havearkitekten, Johan Cornelius Krieger. Krieger lagde grunden til havens struktur med de

syv lange, lige alléer, der stod som stråler ud fra slottets havefacade i en bred vifteform, og som stadigvæk kan opleves i dag.

Under Frederik d. 5.'s regeringstid omlagde arkitekten N.H. Jardin en del af haven. Han var inspireret af Solkongens prægtige slotshave i Versailles og takket være ham, blev den centrale Brede Allé anlagt som et græstæppe flankeret af en dobbelt allé, der understregede det dybe perspektiv ud i landskabet. Langs med alléen blev der opstillet skulpturer udført af Johannes Wiedewelt, og alléen fremstod som et sublimt eksempel på samspillet mellem bygnings-, have- og billedhuggerkunst. Dette samspil kan stadigvæk opleves i den nuværende slotshave.

Den offentlige del af slotshaven er altid åben og byder på både kulturhistoriske og naturskønne oplevelser for hele familien. I juli måned er der gratis adgang til Den Reserve-rede Have og mod entré er der adgang til rundvisning på slottet.

